

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะการเจ็บป่วยของประชากรไทยอายุ 50 ปีขึ้นไป ตามลักษณะภูมิหลังของประชากร 2) เพื่อศึกษาการเลือกใช้วิธีรักษาพยาบาลและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้วิธีรักษาพยาบาลของประชากรไทยอายุ 50 ปี ขึ้นไป ที่มีการเจ็บป่วย และ 3) เพื่อศึกษาลักษณะการเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล โดยใช้ข้อมูลจากโครงการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2544 ดำเนินการโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนตัวอย่าง สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้เลือกศึกษาเฉพาะประชากรอายุ 50 ปี ขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนตัวอย่างที่ถ่วงน้ำหนักแล้วทั้งสิ้น 39,324 คน

ผลการศึกษาเกี่ยวกับภาวะการเจ็บป่วย ของประชากรไทยอายุ 50 ปี ขึ้นไป ที่มีการเจ็บป่วยในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนการสัมภาษณ์ พบว่า มีผู้ที่เจ็บป่วย ร้อยละ 29.4 โดยปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการเจ็บป่วยของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย รายได้ สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ระดับการเจ็บป่วย และการตรวจร่างกายประจำปี

การวิเคราะห์ถดถอยลอจิต (multinomial logit regression) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้วิธีรักษาพยาบาล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ระดับการเจ็บป่วย และการตรวจร่างกายประจำปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า มีผู้เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลคิดเป็น 1 ใน 5 ของประชากรทั้งหมดที่มีการเจ็บป่วย โดยเฉลี่ยผู้สูงอายุเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลประมาณ 1.5 ครั้ง โดยมีระยะเวลาเข้าพักรักษาตัวโดยเฉลี่ยประมาณ 9 วัน ร้อยละ 14 ของผู้สูงอายุ จ่ายค่ารักษาพยาบาลในการเข้าพักรักษาในโรงพยาบาลด้วยตนเอง แม้ว่ารัฐบาลจะมีสวัสดิการยกเว้นค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้สูงอายุ

The purposes of this study are to investigate the illness and its differences by selected characteristics of the studied population as well as to examine factors related to choice of medical care of those who were ill. In addition, this study also investigates the characteristics of those who were ill and admitted in the hospital. Data used in this study derived from “The Health and Welfare Survey 2001” which was conducted by the National Statistical Office. The sample size of population aged 50 years old and over in this study was 39,324 weighted cases.

Results reveal that approximately 29.4 percent of Thai population aged 50 years old and over experienced an illness during 2 weeks before the survey. Factors related significantly to the elderly’s illness are sex, age, marital status, education, occupation, areas of residence, income, welfare, level of illness and annual physical examination.

Multinomial logit regression analysis was used to identify choice of medical care. Results show that sex, age, marital status, education, occupation, areas of residence, welfare, level of illness and annual physical examination have a significantly impact on choice of medical care.

In addition, the results also indicate that one-fifth of those who were ill were hospitalized during the past year. The average frequency of hospitalization during the past year is about 1.5 times. The duration of hospitalization among elderly is about 9 days. About 14 percent of those who were hospitalized had to pay for hospital expenses by themselves, even though the government had provided a free medical care for the elderly.